

SİRKÜ : 2013/03

**Konu : 2013 Yılındaki Asgari Ücret Tutarları ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler**

**KAYSERİ
11/01/2013**

Muhasebe, Personel Müdürlükleri'ne

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun **2013** yılı için belirlemiş olduğu günlük asgari ücret tutarları 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olup aşağıda **2013** yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

- Asgari Ücret Tutarları,
- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret,
- 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin (a) ve (b) Bentleri Kapsamındaki Sigortalıların Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
- İsteğe Bağlı Sigortalılık Prim Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
- İdari Para Cezaları,
- Kıdem Tazminatının Azami Tutarları,
- Asgari Geçim İndirimi Tutarları,
- Sakatlık İndirimi Tutarları,
- Bildirge ve Beyannamelere İlişkin Damga Vergisi Tutarları

hakkında bilgiler verilmiştir.

1- 01.01.2013 – 31.12.2013 Süresinde Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarları

2013 yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarları geçen yıllarda olduğu gibi yine altışar aylık süreler için belirlenmiş bulunmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 27.12.2012 tarih ve 2012/1 sayılı kararıyla;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresinde uygulanmak üzere **16 yaşını doldurmuş işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **32,62 TL.** ve **16 yaşını doldurmamış işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti ise **27,97 TL.,**

01.07.2013 – 31.12.2013 süresinde uygulanmak üzere **16 yaşını doldurmuş işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **34,05 TL.** ve **16 yaşını doldurmamış işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti de **29,25 TL.** olarak belirlenmiştir.

2- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret

Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Çalıştırdığı personele asgari ücret üzerinden aylık ücret yani maaş şeklinde (maktu) ücret ödeyen bazı işyerlerinde hatalı uygulama yapılmakta ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada 31 gün olan aylarda tam çalışmış olan personele aylık ücreti, hem tam çalışan yevmiyeli personele göre 1'er günlük eksik ödenmiş olmakta ve hem de 31 gün olan aylarda 30 gün üzerinden ödenmiş olan ücretin 1 günlük ortalamasının tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği 1 günlük asgari ücret tutarının altında kalmaktadır. Oysa 4857 sayılı İş Kanununun 102 nci maddesinde "**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari ücret Tespit Komisyonunun belirlediği asgari ücreti işçiye ödemeyen veya noksan ödeyen işveren veya işveren vekiline, bu durumda olan her bir işçi ve de her ay için idarî para cezası**

öngörülmüştür! Her bir işçi ve ay için uygulanacak idari para cezasının (2013 yılındaki) miktarının ise yaklaşık 135,00 TL. olacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca bu hatalı uygulamanın sonucu sadece personelin ücret kaybıyla sınırlı kalmamakta, kamunun da vergi ve sigorta primleri yönünden kaybına neden olmaktadır. Bu nedenle aylık (maktu) ücretle çalışan 16 yaşını doldurmuş personelin 2013 yılındaki brüt aylıklarının;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresindeki aylarda (32,62 x 31 =) 1.011,22 TL.' den,
01.07.2013 – 31.12.2013 süresindeki aylarda da (34,05 x 31 =) 1.055,55 TL.' den,

az olmaması gerekmektedir.

3- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanunun, 6111 sayılı Kanun ile değişik 82 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre "Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

Anılan fıkra hükmüne göre Sosyal Güvenlik Kurumunca 2013 yılında alınacak olan sigorta primleriyle verilecek olan ödeneklerin hesabında;

16 yaşından küçük olan sigortalılar için esas alınacak kazanç alt ve üst sınırları ;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresinde:

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	27,97	212,03
Aylık brüt	839,10	6.360,90

01.07.2013 – 31.12.2013 süresinde:

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	29,25	221,33
Aylık brüt	877,50	6.639,90

16 yaşından büyük olan sigortalılar için esas alınacak kazanç alt ve üst sınırları;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresindeki tutarı:

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	32,62	212,03
Aylık brüt	978,60	6.360,90

01.07.2013 – 31.12.2013 süresindeki tutarı:

	Alt Sınırı (TL.)	Üst Sınırı (TL.)
Günlük brüt	34,05	221,33
Aylık brüt	1.021,50	6.639,90

olarak uygulanacaktır.

3.1- 5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; 4/a kapsamındaki sigortalılardan günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınır(lar)ın altında kalan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların prime esas kazançları (ilgili dönemdeki) alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınır(lar)dan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da (ilgili dönemdeki) üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki fark(matrah)a ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin de tümünü işverenin ödemesi gerekmektedir.

3.2- 5510 Sayılı Kanunun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre normal ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları gerekmektedir. Fakat prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilecek ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle

prime tabi tutulacaktır. Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas üst sınırın aşılması nedeniyle halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

3.3- 4/b Kapsamındaki (Bağ-Kur) Sigortalılarının Kendileri İçin Beyan Edecekleri Aylık Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

Bu kapsamdaki sigortalıların kendileri için ödeyecekleri prime esas olacak olan kazancın belirlenmesinde, sigortalının sahibi olduğu ticarethane veya serbest meslek işletmesinin kâr veya zarar ediyor olması, ortak olduğu kollektif veya limited şirketten ya da yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirketten kendisine ücret, huzur hakkı vb. adlar altında ödemeler yapılıyor olunması ya da kâr payı alıyor olması (yani 4/b sigortalısının gerçek geliri) dikkate alınmayacaktır.

5510 Sayılı Kanununun 80 ve 82 nci maddeleri ile (yeni) Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin de 98 inci maddesindeki düzenlemelere göre **4/b sigortalılarının aylık sigorta primlerine esas kazancı;** Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek olan günlük kazancın 30 (otuz) katıdır. Dolayısıyla 4/b (eski adıyla Bağ-Kur) sigortalılarının 2013 yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının da yukarıda belirtilen alt ve üst sınırlar arasında olması gerekmektedir. Ancak alt ve üst sınırlar arasındaki bu tutarların belirlenmesinde işveren konumundaki 4/b sigortalıları ile çalışan emekli konumundaki 4/b sigortalılarının özel durumu aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1- İşveren konumundaki 4/b sigortalısı kendi adına olan işyerinde veya ortağı olduğu kollektif şirkete ait işyerinde ya da adi ortağı bulunduğu işyerinde 4/a kapsamında sigortalı personel çalıştırıyor ise bu takdirde (5510 sayılı Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının “b” bendi uyarınca) yukarıda belirtilen asgari ve azami prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla belirleyerek beyan edecek olduğu prime esas kazanç tutarının, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katından az olmaması da gerekmektedir! Dolayısıyla aynı zamanda işveren olan 4/b sigortalısının kendisi için beyan edeceği prime esas kazanç tutarı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katı ile üst sınır arasında bir tutar olabilecektir. İşverenin 1’den fazla işyerinin olması halinde de aynı hususun (ve dolayısıyla 1’den fazla işyerindeki sigortalılara ait s.p.e.k. tutarlarının) dikkate alınması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanuna göre şirket ortakları (4/b kapsamında) sigortalı sayılmaktadır. Ancak Kanuna göre şirket ortakları aynı zamanda işveren sayılmamaktadır. Çünkü 5510 sayılı Kanuna göre **işveren, bizzat şirket (tüzel) kişiliğidir.** Yani Kanuna göre şirket, işveren sayılmasına karşılık sigortalı sayılmadığından, sermaye şirketi ortakları kendileri için prime esas kazanç beyanında bulunurken, şirketin çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazançlarının en yüksekinden daha düşük prime esas kazanç beyanında bulunabilirler. Bir başka anlatımla, (4/b li) **sigortalı aynı zamanda işveren ise beyan edeceği aylık prime esas kazancın çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazancının en yüksekinden daha az olamayacağı şeklindeki (yasal) zorunluluk ancak sigortalı ve işveren sıfatını birlikte taşıyan gerçek kişilerde mümkün olabilir.** Bu durumda işyerinin, 4/b sigortalısının bizzat kendi şahsına ait olması veya adi ortaklığına ya da kollektif şirkete ait olması hallerinde 4/b li sigortalı kendisi için aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanında bulunurken yasadaki zorunluluğu da dikkate alarak; işyerinde çalıştırdığı (4/a lı) sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katından daha az miktarda prime esas kazanç beyanında bulunamayacaktır! Buna karşılık 4/b sigortalısının limited şirket ortağı olması veya anonim şirket(ler)de yönetim kurulu üyesi ortak olması halinde ise böyle bir zorunluluk söz konusu olamayacağından, 4/b sigortalısı kendisine ait aylık prime esas kazanç tutarını, aylık asgari ve azami prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla, mensubu olduğu şirket(ler)in çalıştırdığı sigortalıların prime esas kazançlarını dikkate almaksızın dilediği miktarda beyan edebilecektir.

3.3.2- Emekli olup da çalışmaya devam eden ve bu nedenle Bağ-Kur'lu olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan 4/b sigortalıları prime esas kazanç beyanında bulunmayacaktır. Dolayısıyla emekli olan bu kişilerin aynı zamanda işveren konumunda olup olmamaları da farklı bir uygulama yapılmasını gerektirmemektedir.

T.C. Emekli Sandığı'ndan, SSK'dan veya Bağ-Kur'dan emekli aylığı almakta olan ve emeklilik yaşamlarında çalışmaya devam etmeleri nedeniyle 4/b sigortalısı olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan ve bu nedenle de SGK ya **sosyal güvenlik destek primi** ödemek zorunda olan kişilerin emekli aylıklarından; 5510 sayılı Kanunun 30 uncu ve geçici 14 üncü maddeleri uyarınca (her ay) emekli aylığının **% 15'i**, sosyal güvenlik destek primi (SGDP) olarak kesilecek ve bakiye emekli aylığı banka hesaplarına yatırılacaktır. Ancak 5510 Sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendine göre (4/b li) SSK ve memur emeklilerinin aylıklarından **sosyal güvenlik destek primi olarak kesilecek olan azamî tutar**, (Bağ-Kur emeklisi) **4/b sigortalılarına Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamayacaktır.**

Emekli 4/b (Bağ-Kur) sigortalılarına 2013 Ocak ayından itibaren ödenecek olan en yüksek yaşlılık aylığının miktarı SGK tarafından kamuoyuna henüz açıklanmadığından, çalışan (SSK ve memur) emeklisi 4/b sigortalılarının emekli aylıklarından 2013 yılında (her ay) kesilecek olan **% 15** nispetindeki SGDP nin azami tutarının ne kadar olacağı hakkında açıklama yapmamız da mümkün olmamıştır.

4- İsteğe Bağlı Sigorta Primleri

Asgarî ve azamî ücret tutarlarındaki artışlar nedeniyle isteğe bağlı sigortalıların Kuruma **2013** yılında ödeyecekleri aylık primlerin asgarî ve azamî tutarları da artmış bulunmaktadır.

5510 Sayılı Kanunun (5754 sayılı Kanunla değişik) 52 nci maddesindeki düzenlemede **isteğe bağlı sigorta priminin 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'si olduğu ve bunun % 20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'sinin de genel sağlık sigortası primi olduğu** belirtilmiştir. Buna göre **2013** yılında isteğe bağlı sigorta primi olarak ödenecek olan primlerinin;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresindeki **asgari tutarı:** $32,62 \times 30 \times \%32 = 313,15 \text{ TL.}$
azami tutarı: $212,03 \times 30 \times \%32 = 2.035,49 \text{ TL.}$

01.07.2013 – 31.12.2013 süresindeki **asgari tutarı :** $34,05 \times 30 \times \%32 = 326,88 \text{ TL.}$
azami tutarı : $221,33 \times 30 \times \%32 = 2.124,77 \text{ TL.}$

olarak ödenecektir.

5510 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden itibaren isteğe bağlı sigortalılıkta geçen süreler, 4/b (yani Bağ-Kur) sigortalılığı kapsamında değerlendirilecektir. Dolayısıyla Kanunun 52 nci maddesinde de belirtildiği gibi **isteğe bağlı sigortalılar da ödeyecekleri primlerin miktarını (aktif 4/b sigortalıları gibi) prime esas kazanç beyanında bulunmak suretiyle bizzat kendileri belirleyecektir.**

5- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesi uyarınca 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 5510 sayılı Kanunun 102 nci . maddesinde belirtilen ve 01.01.2013 - 30.06.2013 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **978,60 TL.** esas alınacak ve 01.07.2013 – 31.12.2013 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında da bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **1.021,50 TL.** esas alınacaktır.

6- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

1475 sayılı (eski) İş Kanununun halen uygulanmasına devam edilen 14.maddesine göre:

İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık tutarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek olan azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçemeyeceğinden ve en yüksek devlet memuruna ödenen bir yıllık emekli ikramiyesinin miktarı da katsayı ve gösterge sistemiyle 01.01.2013 tarihinden itibaren yükselmiş olduğundan, İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık azami tutarı da anılan tarihten itibaren yükseltilmiş olup;

01.01.2013 – 30.06.2013 süresinde kıdem tazminatının bir yıllık azami tutarı **3.129,25 TL**.

olarak uygulanacaktır.

Buna karşılık işten ayrılan personele her hizmet yılı için azamî miktarı (tavanı) aşan miktarda kıdem tazminatı ödenmesinin cezai müeyyidesi de bulunmamaktadır. Ödendiği takdirde ise hesaplanan kıdem tazminatının tavanı aşan (fazla) kısmından gelir vergisi de kesilmesi gerekmektedir!

7- Asgari Geçim İndirimi Tutarları

Bilindiği üzere asgari geçim indiriminin uygulanması kısaca; ücretlilerin vergi matrahları üzerinden vergi tarifesi uygulanarak hesaplanan gelir vergisinden, çalışanın medeni durumuna göre (Ocak ayındaki) brüt asgari ücret üzerinden yıllık hesaplanacak olan indirim tutarının indirilmesi esasına dayanmaktadır. Ücretlilerin **2013** yılında yararlanacakları (aylık) asgari geçim indirimi tutarları, çalışanın medeni durumuna göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Medeni Durum	Aylık (TL)	Medeni Durum	Aylık (TL)
Bekâr	73,40	Evli - Eşi çalışan ve çocuksuz	73,40
Evli - Eşi çalışmayan ve çocuksuz	88,07	Evli - Eşi çalışan ve 1 çocuklu	84,40
Evli - Eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	99,08	Evli - Eşi çalışan ve 2 çocuklu	95,41
Evli - Eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	110,09	Evli - Eşi çalışan ve 3 çocuklu	102,75
Evli - Eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	117,43	Evli - Eşi çalışan ve 4 çocuklu	110,09
Evli - Eşi çalışmayan ve 4 çocuklu	124,77		

8- Sakatlık İndirimi Tutarları

01.01.2013 tarihinden itibaren ücretlerin vergilendirilmesinde uygulanacak (GVK nun 31 inci maddesinde yer alan) sakatlık indirimi tutarları da aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Çalışma Gücündeki Kayıp Nispeti	Sakatlık Derecesi	İndirim Tutarı (TL)
Asgari % 80 olan	I inci Derece Sakatlarda	800,00
Asgari % 60 olan	II nci Derece Sakatlarda	400,00
Asgari % 40 olan	III üncü Derece Sakatlarda	190,00

9- Damga Vergisi Tutarları

Maliye Bakanlığının 01.01.2013 tarih ve 28515 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan 56 seri nolu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde de açıklandığı üzere; 24.12.2012 tarih ve 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tabloda yer alan kâğıtlar için 2012 yılında uygulanan nispi vergi oranları ve, yeniden değerlendirme oranı da dahil olmak üzere maktu vergi tutarları **% 15** artırılmıştır. Buna göre 01.01.2013 tarihinden itibaren bildirme ve beyannamelere ilişkin damga vergisi tutarları aşağıdaki gibidir.

Beyannamenin Türü	Damga Vergisi Tutarı (TL.)
SSK aylık prim ve hizmet (asıl ve ek nitelikteki) bildireleri	19,55
Aylık muhtasar beyannameleri	26,25
Yıllık gelir vergisi beyannameleri	39,65
Kurumlar vergisi beyannameleri	53,00
Katma değer vergisi beyannameleri	26,25
Gümrük idarelerine verilen beyannameler	53,00

Bilgi ve gereği rica olunur.

